

det, at der under samme Husmandsdrift er forenet et af de gamle, ja jeg tør sige ældgamle Gadehuse med tilliggende Toft, og en Huslod i Marken, som har sin særskilte Skyldsetning, og den ærede Drdsfører maa ikke tro, at jeg her nævner et enkeltvis forekommende Tilfælde, thi jeg er overbevist om, at han vil finde saadanne Tilfælde i tusindevis, naar han vil søge. Saadanne Huslodder gaa nu ikke ind under Ordene „bebyggede Huslodder“ og komme altsaa ikke ind under Slutningsbestemmelsen. Dertil kommer, at mangfoldige af saadanne Lodder have været overladte til Brug ogsaa til Folk, der ikke ere Beboere af selve Godset, og de høre altsaa heller ikke ind under Bestemmelsen. Og endelig vil dette Bevis for, at Tilliggenheden hidrører fra Jord, der ved Udskiftning er holdt udenfor Gaarden, briste for mere end de ni Tiendebøle af Godserne; de ville ikke være i Stand til at føre det Bevis. — Det kan vistnok siges, at Meget af, hvad jeg nu her fremfører imod det ærede Flertals Forslag, er Smaat; men jeg maa dog gøre opmærksom paa, at det har sin meget store Betydning, for det Første, fordi det i mine Tanker viser, hvor vanskeligt, for ikke at sige hvor umuligt det er at ville lovgive paa et Omraade, hvor Alt kun kan og bør være overgivet til Frihed, og for det Andet, fordi vi allerede have meget sørgelige Exempler paa, hvor tvivlsom Fortolkningen er af saadanne Love, der blande sig ind i de Privates Eiendomsraadighed, hvor tvivlsomme og chikanøse Fortolkninger der fremkomme af Bestemmelser, som dog have en ganske anden Klarhed i deres Affattelse, end de Bestemmelser, som Udvalgets ærede Flertal her har foreslaaet. Jeg kan blandt Andet henvise til Loven af 19de Februar 1861 § 2, og jeg tror ikke, at den ærede Drdsfører vil modsigge mig, naar jeg udtaler, at denne Paragraf, ligesom ogsaa flere andre Bestemmelser i den nævnte Lov, har været undergivet de mest mærkværdige Fortolkninger og Anvendelser — Fortolkninger og Anvendelser, tør jeg nok sige, som Ingen drømte om, dengang man vedtog Loven. Jeg tror derfor ingenlunde, det er overflødig tidde, inden et saadant Lovforslag ophøies til Lov, at gøre opmærksom paa enhver Uklarhed, ethvert tvivlsomt Ud-

tryk deri, thi det har i mine Tanker en ganske særlig Betydning, at Lovforslag, som paatage sig at ville ordne, hvad der kunde og burde være overladt til enhver fri Mand's egen Bestemmelse, i det Mindste ere saaledes affattede, at enhver Mand selv kan forstaa dem, og at der i Anvendelsen af dem ikke opstaar unødigt Tvivl. — Et andet Spørgsmaal, som jeg ønskede at rette til det ærede Udvalgs Flertal, eller rettere til Flertallets ærede Drdsfører (Drdsføreren: Hvorfor netop altid til mig?)...

Formanden: Den ærede Drdsfører vil senere have Leilighed til at udtale sig, og Taleren er ikke berettiget til under Foredraget at faae Svar paa sine Spørgsmaal.

Erstrup: Det Spørgsmaal, jeg ønskede at gøre, er dette, hvorledes Udvalgets ærede Flertal har tænkt sig, at der skulde forholdes, hvor saadanne Bønderjordbrug vorede op ved Sammenlægning af forskellige hidtil særskilt aflydsatte Jordstykker, naar disse Jordstykkers Kvalitet var forskjellig, f. Ex. naar et Stykke var Godsjord, medens et andet Stykke var Selveierjord. Er det ogsaa Meningen, at naar Størsteparten deraf er Godsjord, som ikke kan glæde sig ved at kunne gaa ind under nogen af Undtagelsesbestemmelserne, skal det hele Jordbrug være fæstepligtigt? Det vilde være ganske mærkværdigt. Egnende Tvivl kunde der jo opstaa, hvor det er fri Jord, Hovedgaardsjord eller Præstegaardsjord, som bliver samlet med Godsjord. Dette er atter Exempler, som ikke ere grebne ud af Luften eller udsøgte med sær Flid for at stille chikanøse Spørgsmaal til den ærede Drdsfører. Det er Forhold, som meget hyppig finde Sted, og jeg vil fra min snevne Erfaringskreds kunne nævne den ærede Drdsfører ikke eet men mange Exempler paa, at Selveierjord og Fæstejord paa den Raade er bleven samlet, og at naar deres Hartkorn sammenlægges, ville de blive at betragte som en Gaard, hvorimod hvert Stykke for sig ikke havde den Karakter. Man maa nødvendigvis ved Affattelsen af saadanne Bestemmelser have en meget indtrængende Kundskab til de konkrete Tilfælde, som Bestemmelserne kunne ramme.